

ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสหวิทยาเขตเบญจบุรพา

สาธิต อินทศิริ*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสหวิทยาเขตเบญจบุรพา จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา ปีการศึกษา 2560 จำนวน 100 คน โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเชื่อมั่น ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.927 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสหวิทยาเขตเบญจบุรพา จำแนกตามเพศ วิเคราะห์ค่าโดยใช้ค่า t-test แบบ Independent สำหรับประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์ค่าโดยใช้ค่า (One-way analysis of variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe Post hoc Comparison)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสหวิทยาเขตเบญจบุรพา ครูมีความพึงพอใจโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูในสหวิทยาเขตเบญจบุรพาที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ดังนี้
 - 2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า ครูเพศชายมีความพึงพอใจต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สูงกว่าครูเพศหญิง
 - 2.2 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า ครูเพศชายมีความพึงพอใจต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สูงกว่าครูเพศหญิง
 - 2.3 ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า ครูเพศชายมีความพึงพอใจต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สูงกว่าครูเพศหญิง

3.ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานโดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า รายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ดังนี้

4.1 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานแตกต่างกัน

คำสำคัญ

ความพึงพอใจ , การบริหาร , การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

บทนำ

ระบบการบริหารการศึกษาในอดีตที่ผ่านมา จะเป็นการบริหารแบบการรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง ซึ่งจะมุ่งเน้นและให้ความสำคัญอยู่ที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นหลัก ในการรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา ส่งผลให้การบริหารในลักษณะนี้มีการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาน้อย ขาดเอกภาพในการบริหารจัดการขาดการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพราะส่วนใหญ่สถานศึกษาจะถูกควบคุมและถูกกำหนดจากส่วนกลาง โดยจะเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ปฏิบัติ แปลงนโยบายต่างๆ ให้ไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งผลจากการจัดการศึกษาแบบเดิมนี้ สำนัคนโยบาย และแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 7) ได้ให้ความเห็นว่าระบบ การบริหารแบบเดิม เกิดผลเสียในหลายประการ คือ ทำให้การบริหารงานล่าช้า ขาดประสิทธิภาพในการแก้ปัญหา ก่อให้เกิดปัญหาการคอร์รัปชัน ไม่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของประชาชนเท่าที่ควร ขาดการระดมสรรพกำลังทั้งจากหน่วยงานของรัฐด้วยตนเองและจาก ประชาชน องค์กร และสถาบันต่าง ๆ ในสังคม ไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันของการจัดสรรทรัพยากร ทำให้การเรียนการสอนขาดคุณภาพ ทำให้เกิด ความไม่เป็นธรรม ในการปฏิบัติงานมีการแทรกแซงวิ่งเต้นเล่นพรรคเล่นพวก ไม่ก่อให้เกิดปัญญาเรียนรู้ และพัฒนางาน อีกปัญหาหนึ่งก็คือ ความล้าหลังและอ่อนด้อยในระบบการจัดการศึกษาจนไม่สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ ดังนั้นการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานจึงเป็นแนวคิดที่ได้พยายามดำเนินการมาตั้งแต่การเริ่มประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2464 ซึ่งมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้มีความเหมาะสมในการบริหารจัดการ ในระยะต่อมาได้มีการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ของสถานศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปของชมรม สมาคมต่างๆ ที่ได้เข้ามาให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา ซึ่งอาจจะเรียกได้ว่าการเข้าร่วมดำเนินการอย่างไม่เป็นทางการตามหน้าที่ที่จะต้องร่วมคิดร่วมทำ (กรมสามัญศึกษา 2544:16) จากนั้นได้เกิดการปฏิรูปการศึกษาไทยในปัจจุบัน มีการออกกฎหมายการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 39 ได้บัญญัติให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยัง

คณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่โดยตรง และมาตรา 40 กำหนดให้มีคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่ และให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่ง ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ร่วมกับตัวแทนครู ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนศิษย์เก่า ตัวแทนองค์กรชุมชน ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิ เข้าไปมีบทบาทในคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความอิสระคล่องตัว เกิดประสิทธิภาพ ให้ชุมชนมีส่วนร่วมและเป็นการรองรับการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษาโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับการบริหารโรงเรียนเป็นฐานอันจะก่อให้เกิดโรงเรียนคุณภาพในอนาคต (กฤษณ์เทพ อุปจันทร์ 2542 : 32) แสดงให้เห็นว่าการกระจายอำนาจการบริหารจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาตามแนวปฏิรูประบบบริหารจัดการศึกษา จะมุ่งเน้นการกระจายอำนาจการตัดสินใจไปยังผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็ก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ผู้ปกครอง และชุมชนให้มากที่สุด ให้ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา

ในการดำเนินการดังกล่าวนี้ เรียกว่าการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) เป็นแนวทางหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษา โดยการกระจายอำนาจจัดการศึกษาไปยังโรงเรียน ซึ่งถือเป็นนวัตกรรมทางการบริหารรูปแบบหนึ่งที่มีการศึกษาค้นคว้าวิจัยทดลอง ได้ผลเป็นที่ยอมรับว่ามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลกล่าวคือ เป็นการบริหารที่ยึดหลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) ในด้านบุคลากร งบประมาณและหลักสูตร เป็นองค์ระกอบในการพัฒนาการบริหารและการจัดการในสถานศึกษาโดยมุ่งให้เกิดความเป็นอิสระ (Autonomy) การตัดสินใจร่วมกัน (Participatory Decision – Making) ทั้งนี้ผูกพันได้เงื่อนไขของความรับผิดชอบ (Responsibility) และสามารถตรวจสอบ (Accountability) จากส่วนกลางได้ (กฤษณ์เทพ อุปจันทร์ 2542 : 55) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานจะเกิด ประโยชน์ในการพัฒนาด้านบุคลากร ด้านการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย เพื่อการบริหารของโรงเรียนทั้ง คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง และการจัดการศึกษานั้น ให้เป็นไปเพื่อประชาชน การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และคุณภาพตามที่มาตรฐานสากลทุกระดับการศึกษากำหนด ซึ่งทั้งหมดเป็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยคณะบุคคล และคณะครูจะต้องมีบทบาทสำคัญ ในการร่วมบริหารในกิจกรรมของสถานศึกษา โดยที่สถานศึกษาจะเป็นผู้กำหนดการให้การศึกษาและการจัดการต้องสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของโรงเรียน

การจัดการศึกษาจะประสบความสำเร็จเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ทั้งนี้ปัจจัยที่มีค่าและมีความสำคัญมากที่สุดที่จะทำให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือ ทรัพยากรมนุษย์ เพราะทรัพยากรมนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด ของทุกองค์การ เนื่องจากการปฏิบัติงาน การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลจะเป็นพื้นฐานของผลงาน และพฤติกรรมขององค์การ (มัลลิกา ดันสอน 2544 : 15) ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ พยอ ม วงศ์สารศรี

(2542 : 152) ที่กล่าวว่า มนุษย์เป็นสินทรัพย์อันมีค่ายิ่งขององค์กรที่สามารถสร้างคุณภาพการให้แก่องค์กรอย่างมหาศาล อีกทั้งในอดีตผู้บริหารมองมนุษย์ที่ปฏิบัติงานในองค์กรเป็นเพียงสิ่งของ วัสดุหรือเครื่องจักร ช่วยให้งานในองค์กรประสบความสำเร็จ แต่สำหรับมุมมอง ในปัจจุบันนี้มนุษย์ที่ปฏิบัติงานในองค์กรมีคุณค่าที่องค์กรต้องธำรงรักษาให้มีสุขภาพกายและจิต ที่ดีโดยผู้บริหารยุคใหม่เชื่อว่าบุคคลในองค์กรล้วนมีความรู้ ความสามารถ และศักยภาพที่องค์กรจะต้องค้นหาเพื่อนำมาสร้างสรรค์ประโยชน์แก่องค์กร และยอมรับว่าการทำงานในองค์กรจะเกิดประสิทธิภาพสูงสุดเมื่อผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานนับได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญอีกเรื่องหนึ่งที่จะต้องคำนึงถึงเพราะจะทำให้การดำเนินงานของหน่วยงานหรือองค์กร บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างดีที่สุด และเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ทั้งนี้เพราะความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมีผลต่อความสำเร็จของการปฏิบัติงาน เมื่อบุคคลมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานแล้วก็จะส่งผลให้ปฏิบัติงานด้วยความสมัครใจ มีความตั้งใจ มีความมุ่งมั่น มีความวิริยะอุตสาหะ ตลอดจนปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 121) ที่กล่าวว่าความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคคลในองค์กรมีผลต่อความสำเร็จของงานและองค์กรรวมทั้งความสุขของการปฏิบัติงานด้วย องค์กรใดก็ตามหากบุคคลในองค์กรไม่มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานจะเป็นมูลเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลงานและการปฏิบัติงานต่ำ คุณภาพของงานลดลง เมื่อมีการขาดงาน ลาออกหรืออาจก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมและปัญหาทางวินัยได้อีกด้วย แต่ในทางตรงกันข้ามหากองค์กรมีบุคคลที่มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานสูงจะมีผลทางบวกต่อการปฏิบัติงาน กิติมา ปรีดีดิลก (2529 : 335) กล่าวว่าความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นปัจจัยสำคัญในการปฏิบัติงาน ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าองค์ประกอบอื่น ๆ ความพอใจหากเกิดที่ใดแล้วที่นั้นย่อมเต็มไปด้วยความตั้งใจในการปฏิบัติงาน และการให้ความร่วมมือกับหน่วยงาน เป็นต้น

ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสหวิทยาเขตเบญจบุรพา เพื่อเป็นข้อมูล ในการนำไปปรับปรุง พัฒนาการบริหารงานของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา ให้มีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสหวิทยาเขตเบญจบุรพา
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสหวิทยาเขตเบญจบุรพา จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรเป็นครูใน สหวิทยาเขตเบญจบุรพา ซึ่งแบ่งเป็น 5 โรงเรียนคือ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา สุวินทวงศ์ โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า และโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง ปีการศึกษา 2560 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา ปีการศึกษา 2560 คัดเลือกโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 100 คน

ตัวแปรในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศและประสบการณ์การทำงาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสหวิทยาเขตเบญจบุรพา จำแนก 4 ด้าน 1. ด้านบริหารงานวิชาการ 2. ด้านบริหารงานบุคคล 3. ด้านบริหารงานงบประมาณ 4. ด้านบริหารงานทั่วไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา ปีการศึกษา 2560 จำนวนทั้งสิ้น 100 คน โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 และหาค่าความเชื่อมั่นใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของคอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.927 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ 1. ข้อมูลส่วนบุคคล 2. เนื้อหาที่จะทำวิจัย 3. ข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติด้วย T- test แบบ Independent และ ANOVA (One – way analysis of variance) สำหรับตัวแปรเพศและประสบการณ์การทำงาน

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 100 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีอายุ 5-10 ปี มากที่สุด รองลงมาได้แก่ 1-4 ปี และ 10 ปีขึ้นไปตามลำดับ

2. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสหวิทยาเขตเบญจบุรพา ครูมีความพึงพอใจโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูในสหวิทยาเขตเบญจบุรพาที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ดังนี้

3.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า ครูเพศชายมีความพึงพอใจต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สูงกว่าครูเพศหญิง

3.2 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า ครูเพศชายมีความพึงพอใจต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สูงกว่าครูเพศหญิง

3.3 ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า ครูเพศชายมีความพึงพอใจต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สูงกว่าครูเพศหญิง

4. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยภาพรวม มีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า รายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ดังนี้

4.1 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานแตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสหวิทยาเขตเบญจบุรพา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเท่ากัน โดยมีความพึงพอใจในด้านบริหารงานบุคคลมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานทั่วไป และอันดับสุดท้ายคือ ด้านบริหารงานงบประมาณ ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้านได้ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมและรายข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาส่งเสริมการวางแผนการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 2 มีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทางการศึกษามีการพัฒนาองค์ความรู้ของตนเอง ประกอบกับการส่งเสริมให้ครูมีการต่อยอดความรู้ให้กับเพื่อนครูในโรงเรียน และนำองค์ความรู้ไปใช้กับนักเรียน โดยทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 2 จะมีการจัดอบรมในเรื่องต่างๆ เพื่อเป็นการพัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาชีพ และตามสาขาวิชาที่ตนเองรับผิดชอบ นอกจากนี้ทางโรงเรียนได้มีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการอบรมตามหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานต่างๆ ที่จัดขึ้น และทางโรงเรียนยังมีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียนของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้บุคลากรอบรมออนไลน์ด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต มีการจัดเวลาในการให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ส่งเสริมให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ได้มีการปรึกษาหารือ แก้ไขปัญหาเรื่องต่างๆ ในแต่ละกลุ่มสาระวิชา อีกทั้งยังสนับสนุนให้บุคลากรได้เรียนต่อในระดับปริญญาโทเพื่อเป็นการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ ใจไว (2558) ทำการวิจัยความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 พบว่าความพึงพอใจในด้านการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับมาก โดยที่การศึกษาต่อและการฝึกอบรมครูได้รับการส่งเสริมสนับสนุน การพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งตรงกับความต้องการของครูที่ต้องการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา

ด้านที่ 2 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายข้อมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแต่ละสถานศึกษาจะมีการวางแผน การประชุมบุคลากรสถานศึกษาเกี่ยวกับการร่วมมือกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขึ้น ซึ่งจะต้องมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ และบริบทของโรงเรียน โดยในแต่ละกลุ่มสาระจะมีการมอบหมายหน้าที่ในการทำหลักสูตรในกลุ่มสาระของตนเอง และจะนำมาปรึกษากันว่าหลักสูตรในแต่ละระดับชั้นมีความเหมาะสมกับผู้เรียนหรือไม่ โดยจะมีหัวหน้ากลุ่มสาระเป็นผู้ที่ให้คำปรึกษา และประสานงานกับฝ่ายวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสามารถ รุ่งเรือง (2547) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่าครูมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหาร ครู นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของกนกพร สุทธิประภา (2558) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอกระทุ่มแบน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่าด้านการบริหารวิชาการ โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ประชุมครูเพื่อทำความเข้าใจหลักสูตร และการใช้หลักสูตรตามความจำเป็น และความเหมาะสม ทั้งนี้ ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนครูในการพัฒนาหลักสูตร มีการอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้อุปกรณ์การสอนอย่างมีคุณภาพ มีการอบรมหลักสูตร

ท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับพีรณันต์ สุขสมบูรณ์ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดราษฎร์รังสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้ปฏิบัติงานวิชาการโดย สนับสนุนให้ครูมีการอบรมพัฒนาสื่อนวัตกรรมเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนประกอบหลักสูตร และมีการประเมินผลงานทุกปี อยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 3 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมและรายข้อมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการวางแผนและออกกระเปาะงานธุรการ ลดขั้นตอนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ โดยมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในสำนักงานธุรการได้มีการวางแผนการทำงานที่เป็นระบบ เป็นขั้นตอน ไม่ซับซ้อน ตลอดจนมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานธุรการ ซึ่งส่งผลให้การทำงาน การติดต่อประสานงาน มีความสะดวกและรวดเร็ว ทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภัฏ อาลากุล (2548) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับดี โดยการวางระบบปฏิบัติงานธุรการและสารบรรณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในลำดับที่ 3

ด้านที่ 4 ด้านการบริหารงานงบประมาณโดยภาพรวมและรายข้อมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดหารายได้และเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษามีความโปร่งใสและไม่ขัดต่อนโยบาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในกลุ่มบริหารงานงบประมาณมีการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายเกี่ยวกับการจัดหารายได้และการเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาที่มีความถูกต้อง และสถานศึกษาได้นำข้อมูลในการรับและการเบิกจ่ายเงินมาแจ้งให้กับบุคลากรในโรงเรียนได้รับทราบ และในการจัดหารายได้สถานศึกษาทางโรงเรียนก็ได้จัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมอย่างถูกต้องไม่ขัดต่อนโยบาย และการจัดงานเป็นไปด้วยความโปร่งใส จุดมุ่งหมายเพื่อนำเงินมาพัฒนานักเรียนและโรงเรียนต่อไป ตลอดจนสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรทำงานด้วยความสุจริต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภัฏ อาลากุล (2548) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับดี พบว่าในเรื่องการจัดระบบและปฏิบัติงานการเงินและ บัญชีได้อย่างถูกต้อง พบว่ามีการบริหารงานอยู่ในระดับดีกว่าทุกเรื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ที่ต้องการให้เกิดการมีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นของการร่วมวางแผน โครงการการร่วมมือการดำเนินการตามแผน การตรวจสอบการดำเนินการ และการนำผลการดำเนินการมาใช้ปรับปรุงหรือพัฒนางาน ซึ่งเป็นแนวคิดของปรีชญา เวสารัชช์ (2528 : 227)

2. จากผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสหวิทยาเขตเบญจบุรพา จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อ

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสหวิทยาเขตเบญจบุรพา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครู เพศหญิงและเพศชาย ต่างก็มีสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาค ประกอบกับมีโอกาสนในการพัฒนาศักยภาพตนเองและการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองในการทำกิจกรรมหรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย หรือความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานที่ไม่เท่าเทียมกัน ตลอดจนความสามารถในการปฏิบัติงานที่ไม่เหมือนกัน นอกจากนี้อำนาจหน้าที่ และลักษณะในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน ฉะนั้นความแตกต่างทางด้านของความสามารถในการปฏิบัติงานระหว่างเพศจึงมีมาก จึงส่งผลให้ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสหวิทยาเขตเบญจบุรพาแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณิชาภา รูปนสัทธางกูร (2558) ได้ศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน อบจ.บ้านตลาดเหนือ (วันครู 2502) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด พบว่าโดยภาพรวมและรายด้าน ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน อบจ.บ้านตลาดเหนือ (วันครู 2502) สังกัด อบจ. ภูเก็ต โดยภาพรวมและรายด้าน ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานงบประมาณ มีความแตกต่างกัน

3. ผลจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสหวิทยาเขตเบญจบุรพา จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของครู พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์ในระดับต่างๆคือ 1-4 ปี 5-10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานภายใต้งานนโยบายต่างๆที่ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจในงานแต่ละฝ่าย คือ ฝ่ายบริหารวิชาการ ฝ่ายบริหารงานบุคคล ฝ่ายบริหารงบประมาณ และฝ่ายบริหารทั่วไปมาให้นักวิชาการในโรงเรียนได้ร่วมกันรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ภายใต้การบริหารงานที่มีความเสมอภาค ภาคโปร่งใส และตรวจสอบได้ ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนจัดการศึกษาโดยยึดตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ ในการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาไปสู่จุดมุ่งหมาย มีคุณภาพตามเป้าหมายของโรงเรียน ตลอดจนผู้บริหารมีการเลือกใช้วิธีการบริหารที่มีความเหมาะสม ตลอดจนมีการเปิดโอกาสให้ครูได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆ มีการฝึกอบรมการให้ความรู้ อย่างเท่าเทียม ส่งผลให้ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพนมไพร คำจอร์ (2551) ได้ศึกษาความพึงพอใจของพนักงานครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า การเปรียบเทียบความพึงพอใจของพนักงานครู ต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและระดับชั้นที่ปฏิบัติการสอน พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนทร เพ็ญจันทร์ (2548) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจ ของครูผู้สอนต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนอัสสัมชัญ ศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า ผลการเปรียบเทียบ

ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนอัสสัมชัญ ศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงานไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุกิจ โพธิ์ศิริกุล (2544) ได้ศึกษา และทำวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริการ งานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง พบว่า ความพึงพอใจระหว่างครูที่มีประสบการณ์มาก กับประสบการณ์น้อย มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร สุทธิประภา. (2558). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอ กระทบมแบน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- กฤษณ์เทพ อุปจันทร์. (2542). การบริหารแบบฝึกโรงเรียนเป็นฐาน (school Based management : SBM). วารสารข้าราชการครู ปีที่ 19 ล. 6 (ส.ค. – ก.ย.) , 32 – 55.
- กิตติมา ปรีดีดิลก. (2529). ทฤษฎีการบริหารองค์การ. กรุงเทพมหานคร: ธนะการพิมพ์.
- ณิชาภา รูปนสัทธางกูร. (2558). การศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครู ที่มีต่อการบริหารงานของ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน อบจ.บ้านตลาดเหนือ (วันครู 2502) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2528). การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมเพื่อพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ:สถาบัน ไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: สหมิตรออฟเซต.
- พนมไพร คำจอร์. (2551). การศึกษาความพึงพอใจของพนักงานครูต่อการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- พยอม วงศ์สารศรี. (2542). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: สุภา.
- พิรณันต์ สุขสมบูรณ์. (2553). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนวัดราษฎร์ รังสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

มัลลิกา ดันสอน. (2544). พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพมหานคร: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.

ลัดดาวัลย์ ใจไว. (2558). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน ในกลุ่ม
โรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

สามัญศึกษา,กรม. (2544). แนวทางการดำเนินงานการบริหาร โรงเรียน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพฯ :
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

สามารถ รุ่งเรือง. (2547). การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง
ประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2544). การวิจัยเชิงนโยบายรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้น
พื้นฐานตามแนว พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.

สุกิจ โพธิ์ศิริกุล. (2544). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง. งานนิพนธ์ กศ.ม. บัณฑิตวิทยาลัย,มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุภัญ อลากุล. (2548). สภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของ
สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุททาสสงคราม. ปรินญานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

สุนทร เพ็ญจันทร์. (2548). ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียน
อัสสัมชัญ ศรีราชา จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์ กศ.ม.บัณฑิตวิทยาลัย,มหาวิทยาลัยบูรพา.